

A D
CLEMENTEM
VIII.

PONT. MAX.

BARTHOLOMÆI VIGOLINI IURISCONS.
ex Monte Scutulo, ac Barbiani Archipresbyteri

De Censuris Ecclesiasticis,
IDEST

DE { EXCOMMUNICATIONE.
SUSPENSIONE.
INTERDICTO. } Tractatus, ac

*Tabula ad Forum Conscientie, Pontificium, ac Civile perutile,
nunc primum in lucem edita.*

Es del Colegio M.^o del Arzobispado.

BONONIAE, Apud Ioannem Rossium. MDXCIIII.

Curia Archiepisc. & S. Inquisit. concessu.

CLEMENTI VIII.

PONT. MAX.

Arzbpo

NON sum veritus, BEATISSIME PATER, cum
librum hunc de Censuris Ecclesiasticis in lucem
edendum mihi proposui, eum tibi dicatum sub tuo
gloriosissimo nomine peruulgare. Nam, mitto AL-
DOBRANDINAM Familiam de literis beneme-
ritam esse, quod testantur publica gymnasia, quae,
ubi ius civile floret, SYLVESTRI ALDOBRANDINI Patris tui
Jurisconsulti celeberrimi nomen personant; restantur eiusdem, quae
circumferuntur, de iure civili luculenta scripta. Tu tuis eximijs ani-
mi dotibus, singularibus virtutibus, amplissimis dignitatum gradibus,
maximis honoribus tantum profecisti, ut ALDOBRANDINAE Fa-
milia nomen, famam longè, latèq; produxeris, atq; omnium maxi-
mè illustraueris. Etenim, prater eo multa, & quòd à Sixto V. fel. mem.
in Sacrosanctum Collegium Cardinalium cooptatus tumultus maxi-
mos in Polonia excitatos tu ibi Legatus tua singulari prudentia,
grauissimo iudicio, praestanti solertia, summa omnium admiratione, ac
commendatione sedasti, ac sustulisti, nouissimè summa Dei Opt. Max.
Providentia altissimum PONTIFICIAE dignitatis gradum affec-
tus eam opinionem apud omnes de te statim concitasti, eam spem dedi-
sti, ut vniuersi Ecclesiam aliquando per te pristinam suam gloriam,
pristinamq; splendorem recuperaturam sperent. Nanque nouit iam
quisq; studium tuum, animi tui sollicitudinem, quae ad deligendos ad
Ecclesiam Dei gubernandam ministros adhibes. Nouit quisque tuas
vigilias, labores tuos, quò ab Ecclesia ignorantiam errorum semina-

BARTHOLOMAEI VGOLINI EX MONTE SCVTULO IVRISCONS.

AC BARBIANI ARCHIPRESBYTERI.

De Censura Ecclesiastica genere. Tab. I.

De Christo D. efficiente causa diuina censura Eccl. Cap. I.

S Y M M A.

- 1 Christus D. causa efficiens diuina censura Ecclesiastica est.
- 2 Christus D. potestatem, ac iurisdictionem fori contentiosi Ecclesie tribuit.
- 3 Iurisdictionis fori contentiosi potestas quibus hominibus data sit.
- 4 Potestas iurisdictionis fori contentiosi diuina est, & humana dici potest.
- 5 Censura Ecclesiastica de iure diuino est, & qua ratione.

QUONIAM de Excommunicatione, Suspensione, atq; Interdictio censuræ Ecclesiasticæ speciebus ob rationes proximè allatas agendū mihi proposui; atque, cognita ipsius censuræ natura harum pœnarum generis, cum earum plurima cognitio habeatur, tum qua ratione inter se contineant, facillimè dijudicabitur; ideo primùm de censura Ecclesiastica genere, deinceps de ipsius propositis speciebus sigillatim agam: id quod eo libentius facio; quòd hac ratione, quæ communia eius vniuersis speciebus sunt, hic explicatis, infra deinceps, vbi eadem species singulæ à me separatim explicabuntur, communia hæc breuiter percurrens in ijs, quæ propria magis singularum specierum sunt; in primis versabor. Ut rem igitur aggrediar, ne ab ordine antea mihi proposito discedam, de causa efficiente censuræ Ecclesiasticæ primò; deinceps de ipsius effectibus; tertio de eiusdem materia, atque forma; postremò de accidentibus, quæ ab ipsis causis effluunt, pertractabo: Et quoniam censura Ecclesiasticæ causa efficiens bipertita est diuina, & humana; atq; diuina præstantior, potiorq; est ipsa humana; ideo prius de causa efficiente diuina, ac de

humana posterius agamus. † Causa igitur efficiens diuina censuræ Ecclesiasticæ Christus Dominus est; nam censura potestas ad iurisdictionem fori contentiosi pertinet, vt probauimus cap. 2. §. 11. & §. 19. cum seq. in hac tab. † at potestatem hanc Christus Dñs hominibus tribuit verbis illis, quæ habentur apud Matth. cap. 18. Quæcunq; alligaueritis super terram, erunt ligata & in cælo; & quæcunq; solueritis super terram, erunt soluta & in cælo, vt diuinarum rerum scriptores communiter interpretantur Sor. dist. 22. q. 1. art. 1. concl. 1. in 2. arg. vers. Hanc autem, & q. 2. art. 1. concl. 1. vers. Secundò. lib. 4. & Vig. cap. 16. §. 6. vers. 12. ibi De hac clauē, & Alfons. de Cast. aduersus hæreses omnes, in verb. Excommunicatio. lib. 6. & Iacob. de Grass. cap. 1. nu. 9. lib. 4. decis. cas. consc. & Ludou. Maioran. in suo Clys. milit. Eccl. cap. 7. in verb. Excommunicationem fieri auctoritate Christi lib. 2. & Franc. à Vict. in summ. de clanibus concl. 1. vers. Potestatem autem iurisdictionis; si ergo Christus, qui & Deus est, potestatem hanc hominibus condonauit, merito efficiens causa, eademq; diuina est, ac dici debet; hinc Chrysostr. relatus in c. nemo contemnat. 11. q. 3. Nemo contemnat, inquit hac de re agens, Ecclesiastica vincula; non enim homo est, qui ligat, sed Christus, qui hanc potestatem dedit, & dominus fecit homines tanti honoris. Hæc Chrysostr. si Christus igitur est, qui ligat per censuram; & qui potestatem hanc hominibus tribuit, quin efficiens causa, eademq; diuina fiet, nemo iure negabit. † Verùm quibus potestatem hanc Christus dominus dedit? præ omnibus, atq; in primis Petro, ac successoribus eius, vt dicitur in c. legatur. 24. q. 2. & in c. quodcunq; eadem q. 1. & in §. sed aliud est. dist. 20. & in c. solitæ. propè fin. de maiorit. & obed. & in c. 2. vers. Nos itaq; de re iudic. lib. 6. & in Extrau. vnam sanctam. §. est autem hæc auctoritas, & ibi notat glos. de maior. & obed. & in c. audiuimus. §. 1. 24. q. 1. & dist. 21. in initio vers. Petrum vero, & in c. in nouo. dist. eadem

REGISTRVM.

abc, ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ,

AA BB CC DD EE FF GG HH II KK LL MM NN

OO PP QQ RR SS TT VV XX YY ZZ,

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii Kkk

Lll Mmm Nnn Ooo Ppp Qqq.

Omnes sunt Terniones, præter c, qui
est quaternio.

L'Opera è in tutto fogli 196.

BONONIÆ,

Apud Io. Rossium. MDXCIII.